

VUKOVARSKI KRAJOLICI, *Vršidba*. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti

uz ostalo Nikoli Andriću i Lavoslavu Ružički; kraj Mitnice je memorijalni park Dudik (Bogdan Bogdanović, 1980).

Od muzejsko-galerijskih ustanova najbogatiji je *Gradski muzej Vukovara* (osn. 1948). Smješten je u dvorcu Eltz, ima veliku arheol. zbirku (posebice nalaza s Vučedola), etnograf. i kulturnopov. zbirku (numizmatika, oružje, cehovska građa, karte feuda, portreti i namještaj); posjeduje više od 50 000 predmeta, muzejska knjižnica ima oko 10 000 knjiga (600 rariteta i vrijednu zbirku »Vukovariensia«). U Radničkom domu je *Muzej novije povijesti*. *Spomen-zbirka nobelovca L. Ružičke* uređena je u njegovoj rodnoj kući. *Zbirka Bauer* i *Galerija umjetnina* (osn. 1959) s gotovo 1400 umjetnina iz XIX. i XX. st. posjeduju najcjelovitiji fond hrv. umjetnosti između dva svj. r. Uz zbirke crkvenih umjetnina vrijedne su i privatne zbirke suvremene umjetnosti (Crlenjak, Štengl, Šimunović).

U ratu 1991. razorena je urbana cjelina i gotovo sav spomenički fond Vukovara; osobito su teško stradali franjevački samostan s crkvom, mau-

VUKOVINA, crkva Sv. Marije od Pohoda

zolej Paunović, dvorac Eltz, Županija i barokna jezgra. Muzejske zbirke (s vrijednim vučedolskim nalazima, Bauervom zbirkom i namještajem), knjižnice i crkv. blago uništeni su ili opljačkani, dijelom odneseni u Novi Sad i Beograd. Pod pokroviteljstvom UNESCO-a od 1995. priprema se projekt obnove spomeničke baštine Vukovara. *Muzej Vukovara u progonstvu* obnavlja zbirke (donacijom je prikupljeno više od 1000 djela).

LIT.: J. Brunšmid, Nahodaji bakrenoga doba..., VJHAD, 1902. — *Isti*, Nahodaji srebrnih ilirskih i rimskih republikanskih novaca II. i I. st. pr. Kr. u Vukovaru, *ibid.*, 1912. — P. Belavić, Crtice iz prošlosti Vukovara, Vukovar 1927. — *Isti*, Povijest samostana i župe vukovarske, Vukovar 1928. — S. Pavičić, Vukovska župa, Zagreb 1940. — A. Bauer, Vukovar i okolica u predhistorijsko i rimsko doba, u: Spomenica gimnazije..., Vukovar 1942. — R. R. Schmidt, Die Burg Vučedol, Zagreb 1945. — Z. Vinski, Brončanodobne ostave Lovas i Vukovar, VJAM, 1958. — *Isti*, Ausgrabungen in Vukovar, Archaeologia Jugoslavica (Beograd), 1959. — A. Dorn, Pregled arheoloških lokaliteta na području Vukovara, Ogledi, 1969, 1(11). — Umjetnost XVIII. stoljeća u Slavoniji (katalog), Osijek 1971. — Spomenici Slavonije u razdoblju XVI–XIX. stoljeća, Zagreb 1975. — B. Crlenjak, Razvitak vukovarskih ulica, Vukovar 1975. — *Isti*, Paunovićeva obiteljska kapelica u Vukovaru, Revija, 1978, 3. — P. Cvekan, Franjevci u Vukovaru, Vukovar 1980. — Horvat–Matejčić–Prijatelj, Barok. — Vukovar i okolica, Vukovar 1981. — Arheološka istraživanja u istočnoj Slavoniji i Baranji (zbornik), Zagreb 1984. — Š. Jurić i V. Frkin, Katalozi inkunabula u crkvenim ustanovama u Hrvatskoj, III (XIX. Vukovar), CCP, 1987, 20. — Zbirka Bauer (katalog), Zagreb 1989. — Z. Tomičić, Prilog istraživanju kronologije srednjovjekovnog groblja Lijeva bara u Vukovaru, SHP, 1990. — H. Schrecke, Wukovar, die Alte Hauptstadt Syrmiens, Salzburg 1990. — Z. Karač, Vukovar — grad i graditeljstvo, ČIP, 1992, 1. — A. Laslo, Vukovarski »Bača«, *ibid.* — V. Horvat, Eltzov dvorac, *ibid.* — *Isti*, Gimnazija u Vukovaru, 100 godina, Zagreb 1992. — C. Kaiser, Izvještaj o misiji utvrđivanja činjeničnog stanja ... (ratnih šteta), Informatica museologica, 1993. — Z. Karač, Prilog definiranju urbane topografije srednjovjekovnog Vukovara, Prostor, 1993, 2–4. — *Isti*, Osnovna analiza urbanističko-arhitektonskog razvoja Vukovara, *ibid.*, 1994, 1–2. — Vukovar — vjekovni hrvatski grad na Dunavu, Zagreb 1994. — Vukovar — Lijeva bara (katalog), Zagreb 1996. Z. KČ.

VUKOVARSKI KRAJOLICI, ciklus od 13 velikih slika s motivima imanja grofova Eltz u Vukovaru. Krajolici su slikani između 1840–50, a autor im je po svojoj prilici njem. slikar. Ističu se *Vršidba*, *Pogled na park Eltz* i *Drvored u parku Eltz*. Nalaze se u Gradskome muzeju u Vukovaru (sada uništeno), Galeriji likovnih umjetnosti u Osijeku i u Modernoj galeriji u Zagrebu.

LIT.: O. Švajcer, Domaći i strani slikari XVIII. i XIX. stoljeća u Galeriji likovnih umjetnosti Osijek, Osijek 1987–88, str. 178–189. O. Šr.

VUKOVIĆ, Stjepan, paleontolog i arheolog (Zagreb, 12. X. 1905 — Varaždin, 15. XI. 1974). Kao mladi učitelj u Hrvatskom zagorju počeo otkrivati arheol. i paleontološke lokalitete. Skupljajući nalaze te istražujući špilju Vindiju, skupio je zbirku koja je poslije poslužila kao jezgra Prehistorijskoga odjela Gradskoga muzeja u Varaždinu, gdje 1949. postaje prvi kustos. Osim špilje Vindije istraživao je u Velikoj pećini, Vilenici, Bračkovoj pećini, Krču, Malome Korenovu. Na području Punikva otkrio je oruđa od valuća, tzv. pebble tool.

BIBL.: Istraživanje prehistorijskog nalazišta u špilji Vindiji kod Voće, Spomenica Varaždinskog muzeja 1925–1935, Varaždin 1935; Prehistorijsko nalazište špilje Vindije, HZ, 1949, 1–4; Vrpčasta keramika špilje Vindije, Arheološki vestnik (Ljubljana), 1957, 1; Prilog špilje Vindije rješavanju kronologije krapinskog diluvija, Arheološki radovi i rasprave, II, Zagreb 1962; Paleolitska kamena industrija nalazišta Punikve kod Ivanca, Godišnjak Gradskog muzeja Varaždin, 1962–63, 2–3; Donjepaleolitska oruđa od valuća tipa »Pebble Tool« na području sjevernog dijela Hrvatskog zagorja, Arheološki vestnik (Ljubljana), 1967, 18.

LIT.: Stjepan Vuković, osnivač arheološkog odjela Gradskog muzeja Varaždin, Varaždin 1985. B. Čk.